
"Kodeks postępowania administracyjnego i przepisy wykonawcze. Teksty ustaw", Warszawa 1963 : [recenzja]

Palestra 7/4(64), 63-64

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Omawiana książka składa się z dwóch odrębnych, lecz wzajemnie uzupełniających się części. Część pierwsza — problemy dogmatyki prawa — napisana została przez sędziego S.N. Z. Kubeca i zawiera rozważania związane z wykładnią i stosowaniem art. 240 i 241 k.k. Autor poświęca wiele uwagi zwłaszcza problematyce przestępstwa z art. 240 k.k. ze względu na znaczną szkodliwość społeczną tego przestępstwa (śmierć lub ciężkie uszkodzenie ciała w wyniku bójki lub pobicia), a także ze względu na jego złożony charakter. Wywody dotyczą też takich zagadnień, jak sytuacji prawnej pozostałych uczestników bójki (gdy znany jest bezpośredni sprawca śmierci lub ciężkiego uszkodzenia ciała), sytuacji pokrzywzonego uczestnika bójki itp.

W związku z art. 241 k.k. autor omawia przede wszystkim zakres pojęcia: „niebezpieczne narzędzie” oraz pojęcia: „użycie”. Dalsze rozważania dotyczą obrony koniecznej przy braniu udziału w bójce oraz wniosków *de lege ferenda*.

Druga część pracy — wybrane zagadnienia kryminologii i kryminalistyki — pióra dra B. Hołysta przedstawia wyniki analizy 300 akt śledczych i sądowych oraz zawiera bogate dane statystyczne z zakresu nasilenia przestępstw, geografii kryminalnej i wymiaru kary z art. 240 i 241 k.k. Autor omawia tu ogólne aspekty kryminologiczne i kryminalistyczne przestępstw z art. 240 i 241 k.k., politykę karną wobec sprawców tych przestępstw oraz zagadnienia profilaktyki w postępowaniu sędowo-śledczym.

O. Chybiński: *Faserstwo w polskim prawie karnym*. Wyd. Prawn. Warszawa 1962 r., s. 132.

Według polskiego prawa karnego paserstwo może być popełnione przez nabycie, zbycie, przyjęcie, przechowanie, transportowanie, udzielenie pomocy do nabycia, zbycia lub ukrycia rzeczy. Syntezą tych form paserstwa — z wyjątkiem niektórych wypadków udzielenia pomocy do ukrycia — jest obrót. Autor książki wskazuje zatem, że paserstwo jest to bezprawny obrót rzeczami pochodzącymi z przestępstwa lub ich ukrycie związane z obrotem. Tak pojęte paserstwo jest nowym czynem, całkowicie niezależnym od przestępstwa, z którego rzeczy pochodzą. Jest ono skierowane na ściśle określony przedmiot: na rzecz pochodzącą z przestępstwa. Związek paserstwa z poprzednim przestępstwem polega tylko na tym, że przedmiot pochodzi z przestępstwa popełnionego poprzednio przez inną osobę. Paserstwo w tym rozumieniu nie jest więc udziałem ani w poprzednim czynie przestępnym, ani też w zysku pochodzącym z tego czynu. Sprawca paserstwa podlega karze za własny czyn, który jest wynikiem swoistego stosunku do rzeczy.

Autor w omawianym monograficznym opracowaniu przedstawia przedmiot ochrony przepisów o paserstwie, przedmiot czynności wykonawczej, stronę przedmiotową i stronę podmiotową paserstwa, paserstwo kwalifikowane i uprzywilejowane, wreszcie paserstwo w innych (poza kodeksem karnym i ustawą z 18.VI. 1959 r.) aktach prawnych. Omówione tu jest paserstwo celne, paserstwo artykułów podlegających przepisom o gospodarowaniu i paserstwo drzewa z lasu, gałęzi, korzeni itp.

Rozważania kończą ujęte w punkty wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*.

Kodeks postępowania administracyjnego i przepisy wykonawcze. Teksty ustaw. Wyd. II zmienione i uzupełnione. Wyd. Prawn. Warszawa 1963 r., s. 92.

Książka zawiera aktualny tekst Kodeksu postępowania administracyjnego oraz uchwałę Rady Ministrów w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania

skarg i wniosków, zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego w sprawie ksiązek do wpisywania skarg i wniosków w uspołecznionych placówkach handlu detalicznego i przemysłu gastronomicznego, zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytórczości w sprawie przyjmowania i rozpatrywania przez uspołecznione przedsiębiorstwa usługowe i ich zakłady skarg i wniosków oraz trybu zawiadamiania o ich załatwieniu, uchwałę Rady Ministrów w sprawie trybu zawiadamiania nadrzędnych organów administracyjnych o niezłatwieniu sprawy w terminie przepisany, pismo okólne Prezesa Rady Ministrów w sprawie skarg i wniosków, pismo okólne Prezesa Rady Ministrów w sprawie przyjmowania podań obywateli przez biura gromadzkich rad narodowych, wreszcie uchwałę Rady Ministrów w sprawie przekazania Prezesowi Rady Ministrów i ministrom niektórych uprawnień Rady Ministrów, wynikających z kodeksu postępowania administracyjnego.

Z ZAGRANICZNEJ PRASY PRAWNICZEJ

Założenia nowego czeskosłowackiego kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego

omawiają na łamach nru 4 z 1962 r. *Revue internationale de droit comparé* J. Tolar i G. Prenosil. Obie ustawy zostały uchwalone przez Zgromadzenie Narodowe CSRS w październiku 1961 r., a weszły w życie z dniem 1.I.1962 r.

Nowy kodeks karny charakteryzuje się przede wszystkim zwężeniem zakresu odpowiedzialności karnej. W myśl przepisów tego kodeksu czyn stanowiący znikome niebezpieczeństwo społeczne nie jest karalny (według dawniej obowiązującego prawa problem karalności takiego czynu pozostawiony był do decyzji prokuratora lub sądu). Wyrazem tej tendencji było skreślenie z katalogu przestępstw szeregu czynów zaliczanych dotychczas do tej kategorii oraz zmodyfikowanie wielu przepisów, w myśl których ukaraniu podlegają jedynie wypadki najcięższe opisanych w nich czynów.

Domena odpowiedzialności karnej skurczyła się także przez ustanowienie możliwości przekazania sprawy do rozpoznania miejscowym sądom ludowym, jako też przez rozszerzenie uprawnień dowódców wojskowych, którzy mogą rozpoznawać mniej niebezpieczne czyny członków sił zbrojnych i nakładać odpowiednie kary dyscyplinarne.

Prokurator oraz sąd mogą zarządzić przekazanie sprawy do rozpoznania miejscowemu sądowi ludowemu, jeżeli dojdą do wniosku, że do celów reedukacji sprawcy czynu wystarczy rozpatrzenie sprawy przez sąd ludowy i zastosowanie jednego ze środków, które może on nałożyć na winnego (ostrzeżenie, publiczna nagana, grzywna do 500 koron, środek wychowawczy do 3 miesięcy albo nakazanie zajęcia niższego stanowiska lub pracy w innym miejscu przez okres nie niższy niż 6 miesięcy). Sędziowie sądów ludowych wybierani są przez obywateli danego okręgu i wykonują te funkcje obok swojej pracy zawodowej. Rozprawy przed nimi są zawsze publiczne. Od ich orzeczeń przysługuje odwołanie do sądu obwodowego.